

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0425U000386

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-12-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Верьовкін Іван Володимирович

2. Ivan V. Vierovkin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0004-3822-4322

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.03

Назва наукової спеціальності: Хірургія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 25-11-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний військово-медичний клінічний центр «Головний військовий клінічний госпіталь»

Код за ЄДРПОУ: 07773293

Місцезнаходження: вул. Госпітальна, Київ, 01133, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут загальної та невідкладної хірургії ім. В. Т. Зайцева Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 02012154

Місцезнаходження: в'їзд Балакірева, Харків, Харківський р-н., 61103, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39.13, 76.29.39.21, 76.29.39.07

Тема дисертації:

1. Удосконалення діагностики та лікування поранених з міграцією сторонніх тіл вогнепального походження
2. Improvement of diagnosis and treatment of wounded with migration of foreign bodies of gunshot origin

Реферат:

1. Дисертація присвячена покращення результатів діагностики та лікування поранених з міграцією сторонніх тіл вогнепального походження (МСТВП) за рахунок розробки нових і вдосконалення існуючих методів діагностики та видалення сторонніх тіл з використанням променевої і магнітних технологій. За період з травня 2014 року по травень 2023 року проаналізовано 90 випадків вогнепальних сліпих поранень різної локалізації, де була міграція СТ різними шляхами у поранених, які отримували допомогу у Військово-медичному клінічному центрі Північного регіону. Поранених поділили на дві групи: основну – 58 (64,4%) та порівняння – 32 (35,6%) випадків, які відрізнялися між собою в залежності від застосовуваного методу лікування. Осколкових поранень було 89 (98,9%), кульових – 1 (1,1%) випадок. Все поранені були чоловічої статі, середній вік склав 43,2±4,1 роки. На основі комплексного клініко-експериментального дослідження та аналізу причинно-наслідкових факторів вогнепальної травми вперше запропоновано концепцію ремоделювання МСТВП, яка дозволяє систематизувати дані спостережень. Вона

складається з двох етапів: I етап – рановий канал, II етап – шлях міграції; трьох віх: вхідний отвір вогнепального поранення (рана), місце початку міграції, місце фіксації (розташування СТ) та напрямку міграції. Виконана дисертаційна робота дозволяє оцінити переваги та недоліки наявних методів, удосконалити їх, розробити нові способи та методики діагностики і видалення сторонніх тіл вогнепального походження при їх міграції. Вперше в Україні показано, що міграція сторонніх тіл вогнепального походження є рідким явищем, яке має притаманні особливості. Дано визначення поняття міграції стороннього тіла вогнепального походження та псевдоміграції. Доказано, що міграція сторонніх тіл вогнепального походження є окремим видом перебігу вогнепального поранення. Вперше в Україні на основі проведених математичних та клінічних досліджень встановлено характеристики сторонніх тіл вогнепального походження, які мігрують, з деталізацією їх частоти, локалізації, структури та властивостей. Вперше запропонована класифікація міграції сторонніх тіл вогнепального походження за наступними ознаками: місце вхідного отвору, місце початку міграції, напрямок міграції, кількість сторонніх тіл, структурою сторонніх тіл, дистанції міграції, процесом, часом, причиною, частотою, фіксацією, місцем фіксації (розташування) сторонніх тіл, об'ємом оперативного лікування. Доказано, що міграція сторонніх тіл вогнепального походження завжди обмежена кордонами порожнини, довжиною та діаметром природних або патологічних шляхів. Визначені головні напрямки міграції сторонніх тіл вогнепального походження: дихальні шляхи, шлунково-кишковий тракт, судинне русло, вільно розташовані сторонні тіла в порожнинах, сечостатева система та при нагноєнні в м'яких тканинах, коли стороннє тіло рухається з током гною. Доведено, що при вогнепальних сліпих проникаючих пораненнях з локалізацією СТ в порожнинах, де можлива міграція (грудної клітини, черевної порожнини, великих суглобів), перевагу потрібно надавати малоінвазивним ендоскопічним методам видалення з можливим використанням сучасного магнітного інструментарію. На підставі математичного моделювання міграції стороннього тіла вогнепального походження визначається вірогідність видалення стороннього тіла, його локалізація при подальшій міграції, що впливає на обсяг оперативного лікування. Представлено чіткі критерії оцінки результатів лікування пацієнтів з міграцією стороннього тіла вогнепального походження.

2. The dissertation is devoted to improving the results of diagnosis and treatment of wounded patients with migration of foreign bodies of gunshot origin (FBGO) by developing new and improving existing methods of diagnosis and removal of foreign bodies using radiation and magnetic technologies. Between May 2014 and May 2023, 90 cases of blind gunshot wounds of various locations were analysed, where there was migration of the bullet through various paths in wounded patients who received assistance at the Military Medical Clinical Centre of the Northern Region. Prospectively, the wounded were divided into two groups: the main group – 58 (64.4%) and the comparison group – 32 (35.6%) cases, which differed depending on the treatment method used. There were 89 (98.9%) shrapnel wounds and 1 (1.1%) bullet wound. All the wounded were male, with an average age of 43.2 ± 4.1 years. Thus, the scientific novelty of the dissertation research lies in the fact that, based on a comprehensive clinical and experimental study and analysis of the causal factors of firearm injuries, the concept of migration of FBGO remodelling has been proposed for the first time, which allows for the systematisation of observation data. It consists of two stages: Stage I – wound channel, Stage II – migration path; three milestones: the entry point of the firearm wound (wound), the place of migration onset, the place of fixation (location of the ST) and the direction of migration. The completed dissertation work made it possible to assess the advantages and disadvantages of existing methods, to improve them, to develop new methods and techniques for the diagnosis and removal of foreign bodies during the migration of migration of FBGO. For the first time in Ukraine, it was shown that the migration of FBGO is a rare phenomenon that has its own characteristics. The concept of migration of a foreign body of firearm origin and pseudo-migration is defined. It has been proven that the migration of FBGO is a separate type of the course of a gunshot wound. For the first time in Ukraine, on the basis of mathematical and clinical studies, the characteristics of migrating FBGO were established, detailing their frequency, localization, structure and properties. For the first time, the classification of the migration of FBGO was proposed according to the following characteristics: the place of the entrance hole, the place of the beginning of migration, the direction of migration, the number of foreign bodies, the structure of foreign bodies, the distance of migration, by process,

time, cause, frequency, fixation, by the place of fixation (location) foreign bodies, the volume of surgical treatment referral. It has been proven that the migration of FBGO is always limited by the boundaries of the cavity, the length and diameter of natural or pathological pathways. The main directions of migration of FBGO are defined: respiratory tract, gastrointestinal tract, vascular bed, freely located foreign bodies in cavities, genitourinary system and during suppuration in soft tissues, when the foreign body moves with the flow of pus. It has been proven that in the case of blind penetrating gunshot wounds with localization of foreign bodies in cavities where migration is possible (thoracic, abdominal, large joints), preference should be given to minimally invasive endoscopic methods of removal using modern magnetic instruments. On the basis of the performed mathematical modeling of the migration of a foreign body of gunshot origin, the probability of removal of the foreign body, its localization during further migration, which affects the scope of operative treatment, is determined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Lurin IA, Khoroshun EM, Negoduyko VV, Makarov VV, Klapchuk YV, Buchneva OV, Verevkin IV, Salyutin RV. Migration of foreign bodies of firearms origin. The Ukrainian Journal of Clinical Surgery. 2023;90(4):36-41. DOI: <https://doi.org/10.26779/2786-832X.2023.4.36>.
- 2. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Замятін ПМ, Тертишний СВ, Верьовкін ІВ. Концепція моніторингу міграції сторонніх тіл вогнепального походження. Харківська хірургічна школа. 2024;2-3(125-126):256-60. DOI: <https://doi.org/10.37699/2308-7005.2-3.2024.50>.
- 3. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Михайлов ІФ, Михайлов АІ, Верьовкін ІВ. Дослідження металевих неренгенконтрастних сторонніх тіл вогнепального походження променевими методами. Медицина невідкладних станів. 2024;20(4):14-7. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0586.20.4.2024.1707>.
- 4. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Шипілов СА, Тертишний СВ, Верьовкін ІВ, Вастьянов РС. Неоперативне лікування вогнепальних поранень м'яких тканин. Світ медицини та біології. 2024;2(88):180-4. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2024-2-88-180-184>.
- 5. Лурін ІА, Хорошун ЕМ, Негодуйко ВВ, Макаров ВВ, Верьовкін ІВ, Салютін РВ. Міграція сторонніх тіл по травному каналу після вогнепального осколкового сліпого поранення обличчя з частковим руйнуванням мостоподібного протеза верхньої щелепи. Український журнал клінічної хірургії. 2024;91(3):62-4. DOI: <https://doi.org/10.26779/2786-832X.2024.3.62>.
- 6. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Нечуйвітер ОП, Першина ЮІ, Верьовкін ІВ. Математичне моделювання прогнозу міграції сторонніх тіл вогнепального походження. Медицина невідкладних станів. 2024;20(5):70-82. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0586.20.5.2024.1736>.
- 7. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Замятін ПМ, Верьовкін ІВ. Результати лікування поранених з міграцією сторонніх тіл вогнепального походження. Харківська хірургічна школа. 2024; 4:81-7. DOI: <https://doi.org/10.37699/2308-7005.4.2024.13>.
- 8. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Щапов ПФ, Замятін ПМ, Верьовкін ІВ, Супрун РМ. Алгоритм діагностики міграції сторонніх тіл вогнепального походження. Харківська хірургічна школа. 2024;5(128): 114-8. DOI: <https://doi.org/10.37699/2308-7005.5.2024.20>.
- 9. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Щапов ПФ, Тертишний СВ, Верьовкін ІВ, Супрун РМ. Алгоритм лікування пацієнтів з міграцією сторонніх тіл вогнепального походження. Світ медицини та біології. 2024;4(90):144-9. DOI: <https://doi.org/10.26724/2079-8334-2024-4-90-144-149>.

- 10. Лурін ІА, Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Тертишний СВ, Верьовкін ІВ, Вастьянов РС. Класифікація міграції сторонніх тіл вогнепального походження. Світ медицини та біології. 2024;3(89):106-112. DOI: <https://doi.org/10.267224/2079-8334-2024-3-89-106-112>.
- 11. Лурін ІА, Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Бучнева ОВ, Верьовкін ІВ. Особливості оперативного лікування при вогнепальних пораненнях серця та магістральних судин з міграцією сторонніх тіл Медицина невідкладних станів. 2024;20(7):78-83. DOI: <https://doi.org/10.22141/2224-0586.20.7.2024.1779>.
- 12. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Михайлусов РМ Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Бунін ЮВ., Риженко АП. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Насадка лазерна ендоскопічна. Патент України на корисну модель №156932. 2024 Серп 21.
- 13. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Кріпак ІО. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Інструмент магнітний з пам'яттю форми для видалення феромагнітних сторонніх тіл з нелінійних ранових каналів. Патент України на корисну модель № 157294. 2024 Вер 25.
- 14. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Риженко АП. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Інструмент магнітний для ендовідеоскопічної діагностики та видалення металевих феромагнітних сторонніх тіл з U-подібною заглибиною. Патент України на корисну модель № 157335. 2024 Жов 02.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

1. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Михайлусов РМ Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Бунін ЮВ., Риженко АП. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Насадка лазерна ендоскопічна. Патент України на корисну модель №156932. 2024 Серп 21.
2. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Кріпак ІО. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Інструмент магнітний з пам'яттю форми для видалення феромагнітних сторонніх тіл з нелінійних ранових каналів. Патент України на корисну модель № 157294. 2024 Вер 25.
3. Хорошун ЕМ, Макаров ВВ, Негодуйко ВВ, Великодний ОМ, Ковтун КВ, Шипілов СА, Верьовкін ІВ, Смоляник КМ, Риженко АП. винахідники; Харківський національний медичний університет, патентовласник. Інструмент магнітний для ендовідеоскопічної діагностики та видалення металевих феромагнітних сторонніх тіл з U-подібною заглибиною. Патент України на корисну модель № 157335. 2024 Жов 02.

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0124U002908

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Негодуйко Володимир Володимирович

2. Volodymyr V. Nehoduiko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4540-5207

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Військово-медичний клінічний центр Північного регіону (Військова частина А-3306)

Код за ЄДРПОУ: 07931813

Місцезнаходження: вул. Культури, Харків, Харківський р-н., 61058, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панасенко Сергій Іванович

2. Serhii I. Panasenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2952-1670

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Асланян Сергій Арменакович

2. Serhii A. Aslanian

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4122-775X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Українська військово-медична академія

Код за ЄДРПОУ: 22998499

Місцезнаходження: вул. Князів Острозьких, Київ, 03049, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство оборони України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Макаров Віталій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Макаров Віталій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Степаненко Алла Олександрівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна